

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1602/2022
09.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца Allianz elementar Versicherungs-Aktiengesellschaft, Аустрија, Беч, чији је пуномоћник Драган Благојевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3529/21 од 07.10.2021. године, у седници одржаној 09.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3529/21 од 07.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 935/2016 од 11.03.2021. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе од 28.09.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужену да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због умањене вредности возила марке Ferrari тип F 430 speeder F1, црвене боје, са оригиналним бројем шасије: ... исплати износ од 6.282.833,00 динара, са законском затезном каматом почев од 27.08.2020. године, па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 67.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 3529/21 од 07.10.2021. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Београду П 935/16 од 11.03.2021. године, у ставу другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије тужиоца указује се на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави, на основу одредбе члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник предметног возила које је украдено у Аустрији 30.09.2009. године, а било је каско осигурано, па је тужилац исплатом накнаде из осигурања од 65.000 евра, претходном власнику на име обештећења, постао власник возила. Министарство унутрашњих послова Републике Србије, предметно возило је одузело од физичког лица – АА, 25.06.2015. године, са фалсификованим рег.ознакама и бројем шасије, на основу одредбе члана 147. Законика о кривичном поступку, а ради предузимања потребних мера из члана 286. став 1. и 2. истог Закона. Возило је било предмет вештачења у предкривичном поступку, па су се вештачи изјаснили да је достављена швајцарска саобраћајна дозвола бр. ... фалсификована, тако што су подаци о возилу унети на, највероватније, бланко образац од стране неовлашћеног лица, а број шасије такође не одговара оригиналу. Полицијска управа за Град Београд је 05.09.2015. године поднела кривичну пријаву Трећем ОЈТ-у, против осумњиченог ББ због постојања сумње да је извршио кривично дело фалсификовања исправе из члана 355. Кривичног закона. Правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду К 223/17 од 31.08.2017. године, првооптужени ВВ је оглашен кривим што је крајем јуна 2012.године у Београду, купио ствар за коју је знао да је прибављена кривичним делом, чија је вредност преко 1.500.000,00 динара, на тај начин што је, без закључења уговора о купопродаји возила и без доказа лица које му је продало возило о власништву тог лица, купио путничко моторно возило марке Ferrari F430 speeder од НН лица које је имало швајцарске регистарске ознаке ... и фалсификовану швајцарску саобраћајну дозволу за цену од око 25.000 евра, која је далеко испод реалне вредности тог путничког возила, чија је реална тржишна вредност у тренутку куповине износила 84.279,50 евра, односно 9.687.642,00 динара, знајући да је возило прибављено извршењем кривичног дела крађе, па је у том циљу рекао другооптуженом ББ да промени регистарске таблице на Ferrariју, а својој законитој супрузи АА, да уништи фалсификовану швајцарску саобраћајну дозволу, што она није учинила, након чега је дао возило на коришћење сведоку АА, чиме је извршио кривично дело прикривања из члана 221.став 4., у вези става 1. КЗ. Након окончања кривичног поступка, предметно возило је враћено пуномоћнику тужиоца 15.03.2018. године, након што је Управа криминалистичке полиције ПУ за Град Београд обавештена од стране Трећег ОЈТ-а у Београду, да предметно возило, које је било привремено одузето у току поступка, може бити враћено формалном власнику, јер више нема основа за његово задржавање. Управа криминалистичке полиције МУП-а РС је 17.07.2015. године обавештена од стране Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу – Интерпол – Еуропол - Селец, да су од стране ИП Беч обавештени да је предметно возило украдено 29.09.2009. године, а исто се не налази у електронској евиденцији регистрованих возила код Одељења за регистрацију возила и

возачких дозвола МУП-а РС. Вештачењем је утврђено да умањена вредност предметног возила настала услед његовог неупотребљавања и протекла времена за период од 01.10.2009. године до 15.03.2018. године износи 53.430,00 евра, тако што умањење вредности представља стопу амортизације возила.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови закључили да тужена није дужна да тужиоцу накнади предметну штету, на основу одредбе члана 172. Закона о облигационим односима, пошто тужилац није доказао у чему се огледа незаконит рад органа тужене до момента одузимања возила које је било у поседу трећег лица, нити је доказао да ли је возило било предмет царинења, регистрације или било које друге провере у циљу утврђења његовог порекла од стране органа тужене, а на основу изведених доказа произлази да није било неоснованог задржавања возила од стране органа тужене.

Одредбом члана 147. став 1. Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011 ... 55/2014), који је био на снази у време када је предметно возило одузето од стране тужене, прописано је привремено одузимање предмета тако што предмете који се по Кривичном законнику морају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном поступку, орган поступка ће привремено одузети и обезбедити њихово чување. Повраћај привремено одузетих предмета прописан је у одредби члана 151. став 1. истог Законика, тако што предмети који су у току поступка привремено одузети, вратиће се држаоцу ако престану разлози због којих су привремено одузети, а не постоје разлози за њихово трајно одузимање (члан 535.). Мера безбедности одузимања предмета прописана је одредбом члана 87. Кривичног законика ("Службени гласник РС", бр. 85/2005 ...108/2014), тако што та мера може да се одреди у погледу предмета који је био намењен или употребљен за извршење кривичног дела или је настао извршењем кривичног дела, кад постоји опасност да ће се одређени предмет поново употребити за извршење кривичног дела или кад је ради заштите опште безбедности из моралних разлога одузимање предмета неопходно.

У конкретном случају, након што је АА из ..., 25.06.2015. године, предала предметно возило ПУ за Град Београд, Управи криминалистичке полиције, која је одмах обавила вештачења саобраћајне дозволе и возила, те утврдила да је број шасије фалсификован, као и саобраћајна дозвола, Управа за међународну оперативну полицијску сарадњу – Интерпол – Еуропол – Селец је, дописима од 23.07.2015. године, обавестила полицију да швајцарске регистарске ознаке и саобраћајне дозволе не припадају предметном возилу, пошто оно никада није било регистровано у Швајцарској, као и да за возилом по оригиналном броју шасије постоји потрага у Аустрији јер је било предмет крађе извршене 29.09.2009. године. Пошто је возило предмет извршења кривичног дела, надлежни орган га је, у законито спроведеном поступку, привремено одузео, а након окончања кривичног поступка, вратио власнику.

На основу одредбе члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, правно лице одговара за штету коју је његов орган проузроковао трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Услов за настанак обавезе накнаде штете је противправно поступање, односно незаконити или неправилан рад органа тужене, јер свако има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете које му је незаконитим и неправилним радом проузроковало службено лице, на основу одредбе члана 35. Устава Републике Србије. Међутим, да би оштећени остварио право на накнаду штете

од правног лица, по правилима одговорности за другог, он треба да докаже, поред општих услова за грађанско-правну одговорност (узрочна веза и штета), да је штету причинио орган правног лица незаконитим радом у вршењу својих функција, односно неправилним радом. Под незаконитим радом службеног лица или органа сматра се поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени, док се под неправилним радом подразумева чињење или нечињење противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности која штети праву или интересима неког лица.

У конкретном случају, надлежни орган тужене је поступио законито одузимањем возила које је предмет извршења кривичног дела и његовим привременим задржавањем у периоду трајања кривичног поступка против лица која су, правноснажном пресудом, оглашена кривим за фалсификовање шасије и саобраћајне дозволе предметног возила, које је тужиоцу, као његовом власнику, враћено након што је кривични поступак правноснажно окончан, па је и престала потреба за његовим задржавањем.

Наводима ревизије тужиоца о томе да возилом регистрованим у иностранству на путевима у Републици Србији не могу управљати лица која имају пребивалиште у Републици Србији и да је за предметним моторним возилом расписана потрага од стране Интерпола Беч, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Надлежни орган тужене је од стране Управе за међународну оперативну полицијску сарадњу – Интерпол – Еуропол – Селец, обавештен да швајцарске регистарске ознаке и саобраћајна дозвола не припадају предметном возилу и да то возило никад није било регистровано у Швајцарској, као и да за возилом по оригиналном броју шасије постоји потрага у Аустрији јер је било предмет крађе извршене 29.09.2009. године, дописом од 23.07.2015. године, након што је возило претходно одузето од АА, 25.06.2015. године, што значи да надлежни орган тужене, до дана одузимања возила, није имао сазнање о расписаној потрази за тим возилом. При том, у поступку није утврђивано на који је начин возило ушло на територију Републике Србије, да ли је било предмет царинења, које лице је возилом управљало при уласку у Републику Србију, па тужилац, с тим у вези, није доказао неправилан или незаконит рад органа тужене, а био је дужан у смислу одредбе члана 228., у вези члана 231. став 2. Закона о парничном поступку. Суд ће да размотри и утврди само чињенице које су странке изнеле и да изведе само доказе које су странке предложиле, ако законом није друкчије прописано, на основу одредбе члана 7. став 2. Закона о парничном поступку. С тим у вези, ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, јер је тако прописано одредбом члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона, а то овде није случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа - судија

Добрила Страјина,с.р.

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**